

K sedmdesátce doc. PhDr. et Ing. Miroslava Plačka

Setkali jsme se poprvé v roce 1981 na XIII. celostátní konferenci k problematice historické archeologie s hlavním zaměřením na středověkou vesnici na území ČSSR, která se uskutečnila v Brně, a od té doby jsme navázali nejen plodnou spolupráci, ale také přátelství trvající již více než třicet let. Právě v roce 1981 započal záchranný výzkum hradu Rokštejna, který byl předurčen k zatopení přehradou na pitnou vodu pro Jihlavu a Třebíč. Naštěstí k tomuto barbarství nedošlo, výzkum přerostl v systematický a školní, původně pod hlavičkou Archeologického ústavu ČSAV v Brně, pak krátce Moravského zemského muzea a od roku 1992 Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Ing. M. Plaček se zapojil do stavebně historického výzkumu hradu, zejména vyhodnocení poznatků získávaných postupně při odkryvu lokality, a výsledkem naší spolupráce pak bylo prvé vyhodnocení výzkumu hradu, jež vyšlo k výročí prvé zmínky o hradě a jeho vlastnících v roce 1289 pod názvem *Rokštejn, středověký hrad na Jihlavsku (jeho dějiny, stavební vývoj a výsledky archeologického výzkumu 1981–1989)*, Brno – Brtnice 1989. Významně se také podílel na přípravě projektu konzervace a zabezpečení zříceniny hradu, která probíhá od roku 2003 z iniciativy Městského úřadu v Brtnici ve spolupráci s Ing. arch. J. Vinařem (srov. Z. Měřínský – M. Plaček – R. Vlach, *Hrad Rokštejn*, Zprávy STOP, časopis Společnosti pro technologie ochrany památek, Svazek 11, č. 4 /2009/, 17–29; Z. Měřínský – M. Plaček, *Hrad Rokštejn – problémy jeho památkového zajištění*, Acta Musei Scepusiensis 2010–2011, 124–135). Spolupracovali jsme však i na dalších průzkumech. Namátkou jmenuji například zámek v Brtnici, kde jsem mu vyčítal, že není expediční typ a pak jsem z příšerné zimy dostal angínu. Průzkum Sádku jsme uskutečnili 1. září, v zámku se nacházela Základní devítiletá škola a my jsme nemohli vzbudit školníka, aby nás vpustil do britové věže ukryté v hmotě zámku. Ten se totiž zcela opil ze žalu, že začal školní rok. Průzkum zámku v Puklicích u Jihlavy, kam jsem jej jel vyzvednout, odnesl rozbítu hlavou. Já jsem tvrdil, že to nic není a bylo z toho asi tak 14 stehů. Za největší úspěch ve prospěch castellologického bádání na Moravě a potažmo i na Slovensku lze považovat, že jsme Ing. M. Plačka, spolu s doc. PhDr. Zdeňkem Klanicou, DrSc., dostali na jaře roku 1989 k přijetí na Filozofickou fakultu brněnské (posléze opět Masarykovy) univerzity, přestože od ředitele podniku (pracoval ve strojní traktorové stanici) neobdržel tenkrát obvyklé doporučení, a ani tehdejšímu vedoucímu katedry, v jejímž rámci se tehdy nacházelo i pouhé „oddělení“ archeologie se přihláška „traktoristy“ nijak nezamlouvala. Studium oboru historie – archeologie pak ukončil v únoru 1996 státní zkouškou.

Ale vraťme se po osobních vzpomínkách ke „curriculum vitae“ našeho jubilanta. Světlo světa spatřil 19. IX. 1943 ve Svobodně (obec Dolní Bousov, okr. Mladá Boleslav). Otec od roku 1948 učil na lesnických školách v Jemnici, Hranicích na Moravě a Strážnici, matka na základních školách a odborném učilišti. Ve Strážnici v roce 1960 absolvoval gymnázium (v té době jedenáctiletou střední školu) a pak v letech 1960–1965 studoval na Vysokém učení technickém v Brně. Po vojenské prezenční službě v Pezinku u PVO (protivzdušná obrana) krátce pracoval jako projektant v ZVL Skalica, v letech 1971–1975 v Hutním projektu Veselí nad Moravou. Poté vytvořil projekční útvar STS Hodonín ve Veselí nad Moravou, v němž působil do roku 1990, kdy byl zvolen ředitelem podniku, ale ještě před jeho privatizačním rozpadem po roce rezignoval. Do roku 1995 dílem podnikal jako projektant, ale již v oblasti výzkumů a rekonstrukcí památek. Už během studií se zabýval historií, hlavně se zaměřením na panská sídla, dále na dějiny osídlení a genealogii nobility a od roku 1981 se aktivně angažoval v archeologické obci a publikoval v odborném tisku, do té doby (od roku 1970) jen popularizační články v časopisu Věda a život. V roce 2003 na Historickém ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v rigorózním řízení obhájil publikovanou práci (PhDr.) a roku 2006 se na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové habilitoval prací *Moravský šlechtický rod erbu vrchních pruhů* (opONENTI – prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc., prof. PhDr. František Musil, CSc., a prof. PhDr. Josef Zemlička, DrSc.).

Od roku 1991 zpracovával stavebně historické průzkumy historických staveb a městských fortifikací (například Jemnice, Hranice, Lipník) a byl rovněž nositelem a řešitelem výzkumných projektů ministerstva kultury („Středověká sídla skrytá ve zdech moravských zámků“ v letech 1996–1998;

„Katalogizace drobných šlechtických opevněných sídel na území středověké Moravy“ v letech 2000–2001), jejichž příznivě hodnocené výstupy byly publikovány. Od roku 2011 je v rámci společnosti Archaia Brno, o. p. s., nositelem projektu GA ČR (P 405/11/1729). V letech 1995–1998 se účastnil přípravy katalogů výstavy *Od gotiky k renesanci – výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550* a v brněnském a olomouckém dílu byl autorem statí a hesel o panských sídlech a městech (opevnění, urbanismus). Jako jediný moravský autor se podílel na katalogu *Architektura gotická* (Praha 2001) k výstavě Deset století architektury.

Od školního roku 1997–1998 až dosud přednáší na Historickém ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Brno dějiny fortifikací. Nejprve externě, od školního roku 2002–2003 pak řádně jako odborný asistent, a to v souvislosti s působením na Ústavu archeologie a muzeologie FF MU (na zkrácený úvazek, od roku 2007 jako docent), kde od roku 2004–2005 přednáší ještě historickou geografii. Od podzimu 2012 působí na Ústavu archeologie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, kde krom uvedených předmětů bude přednášet témata „Církevní řády a jejich stavby“ a „Život v příhraničí Moravy a Rakous ve středověku“.

Krom výuky se v pedagogické oblasti uplatnil jako oponent a konzultant bakalářských a magisterských prací (na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě i jako oponent práce disertační, na fakultě architektury Vysokého učení technického v Brně práce disertační a habilitační a na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové práce habilitační). Do pedagogické činnosti jmenovaného patří i přednášky na Univerzitě třetího věku při Univerzitě Palackého v Olomouci v letech 2005 až 2007 a při Masarykově univerzitě v Telči. Ve vědecké práci je zaměřen na problematiku středověkých sídel elit, geneze, urbanismu a opevnění měst, vývoje osídlení a dějin nobility. Z času na čas posuzuje návrhy grantových projektů GA AV ČR z tematiky, již se věnuje. Je členem „Komise ministra kultury pro nakládání s památkovým fondem v Jihomoravském kraji“, od roku 1992 je členem společnosti Wartburg Gesellschaft a od roku 2013 i redakční rady *Castellologica bohemia*.

Výsledky své práce prezentoval nejen na četných domácích vědeckých konferencích, ale i v zahraničí. K nim patří konference *Castrum Brene* v Gyöngyösi (1989), Pécsi (1991), Nitře (2000), Krems a. d. Donau (2003, 2013), Zamki i przetrzeznie społeczna w Europie śródkowej v Czesochowé (2000), FUMA v Hainburgu (2006), Súhradnice v Levoči (2007, 2009, 2011). Přednesené referáty byly vesměs publikovány, pouze z pécského zasedání už jistě sborník nevyjde.

V současnosti působí pedagogicky na Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty MU v Brně a Ústavu archeologie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.

Jubilantovi přejeme další tvůrčí úspěchy ve sféře historických věd a průzkumech památek a také pevné zdraví. Ad multos annos.

Zdeněk Měřínský

Výběrová bibliografie z 270 titulů (a téměř 60 recenzí a diskusí)

Monografie

Rokštejn, středověký hrad na Jihlavsku (jeho dějiny, stavební vývoj a výsledky archeologického výzkumu 1981–1989), Brno – Brtnice 1989 (se Zdeňkem Měřínským).

Nový Hrádek, Brno 1992 (s Bohumilem Samkem).

Hrady a zámky na Moravě a ve Slezsku, Praha 1996, ²1999.

Ilustrovaná encyklopedie moravských hradů, hrádků a tvrzí, Praha 2001, ²2007.

Dědictví věků, Nemovité archeologické památky Přerovska, Olomouc 2002 (s Jaroslavem Peškou).

Zaniklé hrady, hrádky a tvrze Moravy a Slezska, Praha 2003 (s Františkem Musilem).

Město Hranice do Bílé hory, Archeologické památky střední Moravy, Svazek 8, Olomouc 2004.

Zaniklé hrady, zámky a tvrze Čech, Moravy a Slezska po roce 1945, Praha 2005 (s Františkem Musilem a Jiřím Úlovcem).

- Páni z Kunštátu, Rod erbu vrchních pruhů na cestě k trůnu, Praha 2006 (s Peterem Futákem).
 Ilustrovaná encyklopedie moravských hradů, hrádků a tvrzí, Dodatky, Praha 2007.
 Encyklopedie slovenských hradů, Praha 2007 (s Martinem Bónou).
 Encyklopédia slovenských hradov, Bratislava 2007 (s Martinem Bónou).
 Hodonín, Dějiny města do roku 1948 (vedoucí autorského kolektivu a redaktor), Hodonín 2008.
 Copuli lapidum – Hromady kamení I + II, Hrady a hrádky v povodí Svatky a Svitavy, Brno 2008
 (s Pavlem Šimečkem a Veronikou Skálovou).
 Copuli lapidum – Hromady kamení III, Hrady a hrádky v povodí Dyje a Jevišovky, Brno 2008 (s Pavlem
 Šimečkem a Veronikou Skálovou).
 Středověká města na Moravě a v sousedních zemích (editor spolu s Peterem Futákem a Markem
 Vařekou), Hodonín 2009.
 Hrádek Rumberk, Centrum největšího léna olomouckého biskupství (s Pavlem Šimečkem a Veronikou
 Skálovou), Brno 2010.
 Veselí nad Moravou, Město na řece času, Veselí nad Moravou 2011 (s Peterem Futákem a kol.).

Kapitoly v monografiích

- Pernštejnové – rod a hradní panství, Hrad. In: Pernštejn, středověký hrad na jižní Moravě (B. Samek,
 red.), Brno 1996, 5–44.
 Městské fortifikace a projevy urbanismu na jižní Moravě. In: Od gotiky k renesanci II, Brno
 (K. Chamonikola, ed.), Brno 1999, 49–56.
 Feudální sídla. In: Od gotiky k renesanci II, Brno (K. Chamonikola, ed.), Brno 1999, 145–180 (včetně
 hesel).
 Feudální sídla a městské fortifikace na Olomoucku 1400–1550. In: Od gotiky k renesanci III,
 Olomoucko (I. Hlobil, M. Perůtka, edd.), Olomouc 1999, 132–137 a 26 hesel katalogu (33 stran).
 Jakubov ve středověku. In: Jakubov u Moravských Budějovic, Jakubov u Moravských Budějovic 2001,
 3–11.
 Vývoj hradu, města a jeho opevnění do poloviny 17. století. In: Město Valtice, Břeclav 2001, 133–154
 (se Zdeňkem Měřinským).
 18 lokalit. In: Deset století architektury, Architektura gotická, Praha 2001.
 Vývoj města a jeho památky. In: Jiří Pajer a kol., Strážnice, Kapitoly z dějin města, Strážnice 2002,
 75–106.
 Páni erbu vrchních pruhů. In: Ondřej Felcman, Radek Fukala a kol., Poděbradové, Rod českomoravských
 pánů, kladských hrabat a slezských knížat, Praha 2008, 16–51 (s Františkem Musilem).
 Úvod (Krajinný a topografický rámeček). In: Hodonín, Dějiny města do roku 1948, Hodonín 2008, 5–15.
 Královna a králové a Od kalicha přes úchvaty k zástavám. In: Hodonín, Dějiny města do roku 1948,
 Hodonín 2008, 55–92, 93–128 (s Peterem Futákem).
 Mährisches Thayatal. In: Burgen Waldviertel, Wachau, Mährisches Thayatal (F. Daim, K. Kührtreiber,
 T. Kührtreiber, edd.), Wien 2009, 611–648.
 Rybářské ulice v městech dolního Pomoraví a Podyjí. In: Středověká města na Moravě a v sousedních
 zemích, Hodonín 2009, 127–136.
 K vývoji města Valtic ve vztahu k městským organismům Dolních Rakous. In: Středověká města na
 Moravě a v sousedních zemích, Hodonín 2009, 137–159.
 Znojemský kastelán Boček a jeho bratři ve službách Přemysla Otakara II. In: Libor Jan, Jiří Kacel,
 Pocta králi, K 730. výročí smrti českého krále, rakouského vévody a moravského markraběte
 Přemysla Otakara II., Brno – Znojmo 2010, 81–92.
 Středověké dějiny města a Vývoj opevnění města a stavební historie jemnického zámku (hradu). In: Jiří
 Tríska a kol., Dějiny Jemnice, Jemnice 2010, 43–114, 483–503.
 Ke stavební podobě kralické tvrze a kostela sv. Martina. In: Kralice nad Oslavou (J. Mitáček, red.),
 Kralice nad Oslavou 2010, 491–502.
 Zur baulichen Gestalt der Kommenden der geistlichen Ritterorden in den böhmischen Ländern. In: Die
 geistlichen Ritterorden in Mitteleuropa, Mittelalter (K. Borchardt, L. Jan, edd.), Brno 2011, 295–305.
 Tvrz v Hluku. In: Hluk, Dějiny města (J. Mitáček, red.), Hluk 2011, 577–588.
 Hrad Veveří za vlády moravských Lucemburků. In: Libor Jan a kol., Morava v časech markraběte
 Jošta, K 600. výročí zvolení posledního Lucemburka z moravské větve římským králem a jeho
 úmrtí, Brno 2012, 147–158.
 Hrady založené markrabaty z rodu Lucemburků. In: Lucemburkové, Česká koruna uprostřed Evropy
 (F. Šmahel, L. Bobková, edd.), Praha 2012, 369–380.

Studie a články (mimo výše zmíněné výstavní katalogy)

- K problematice hradů s plášťovou zdí na Moravě, AH 7, 1982, 335–351.
Přemyslovské hrady ve Strážnici a Uherském Ostrohu a jejich typologická příslušnost, VVM XXXV, 1983, 328–341.
- Pitná a užitková voda na středověkém hradě a její zajišťování, Folia historica Bohemica 7, 1984, 197–250.
K typologii hradů na moravsko-slovenském pomezí, Slovácko XXV, 1983, Uherské Hradiště 1984, 63–89.
- K problematice opevněných sídel přelomu raného a vrcholného středověku na Moravě (teze), AH 11, 1986, 159–170 (s Rudolfem Procházkou).
- Sídelní struktura a hrady v povodí Loučky (Bobruvky). In: XVI. Mikulovské sympozium 1986, Praha 1987, 345–354.
- Ves a dvůr Holubek. K otázce vztahu dvora a panského sídla ve středověku, AH 12, 1987, 345–354.
Nástin vývoje hradní architektury vrcholného středověku na Moravě a ve Slezsku do období husitských válek, AH 13, 1988, 217–249 (se Zdeňkem Měřinským).
- Vznik, vývoj a funkce čtyř hradů v okolí Vrbna pod Pradědem (okres Bruntál), ČSM, série B 37, 1988, 241–251 (s Pavlem Kouřilem).
- A morvaországai fejlődéstörténetének vázlata I. Az utolsó Přemyslidák korszaka, Műemlékvédelem XXXIII, 1989, 265–277.
- Mährische und schlesische Burgen des 13. Jahrhundert in mitteleuropäischen Zusammenhängen. In: CaBe, Gyöngyös 1989, s. 229–246 (s Pavlem Kouřilem a Zdeňkem Měřinským).
- Fortifikace ke kontrole a zajištění středověkých komunikací, AH 15, 1990, 203–216.
Vztahy mezi hradním stavitelstvím moravského a rakouského horního Podyjí. In: XX. Mikulovské sympozium 1990, Brno 1991, 247–259.
- Anfänge der Burgsteinarchitektur in Mähren und Schlesien und ihre mitteleuropäischen Wechselbeziehungen, ČMMZ LXXVI, 1991, 95–106 (se Zdeňkem Měřinským).
- Vývoj hradní architektury na Moravě a ve Slezsku od husitských válek do 1. třetiny 16. století, AH 19, 1991, 215–232 (se Zdeňkem Měřinským).
- A morvaországai fejlődéstörténetének vázlata, II. A Přemyslidák kihalásától a huszita háborúk kezdetéig, Műemlékvédelem XXXV, 1991, 268–279.
- Die Burgen Mährens in Spätmittelalter. In: CaBe 2, 1990, Budapest 1992, 276–295 (se Zdeňkem Měřinským).
- Die Entwicklung der mährischen Burgen im 14. Jahrhundert. In: CaBe 2, 1990, Budapest 1992, 296–314.
Hrad Šenkenberk a jeho úloha v kolonizaci Znojemska, AH 18, 1993, 211–223 (se Zdeňkem Měřinským).
- Vildenberk – zrod a zánik jednoho dominia, CB 3, Praha 1993, 201–210 (s Rudolfem Procházkou).
- Upřesnění stavebně historického vývoje hradu Pernštejna ve středověku, CB 4, Praha 1994, 217–230.
Opevněná sídla na Moravě a ve Slezsku (vznik, vývoj, význam, funkce, současný stav a perspektivy dalšího výzkumu), AH 19, 1994, 121–151 (s Pavlem Kouřilem a Zdeňkem Měřinským).
- K objevu pozdně románského paláce na zámku v Kunštátě a nástin vývoje hradu do začátku 16. století, PRP 2, 1995, 37–48.
- Rod erbu zubří hlavy do počátku 15. století (Pokus o genealogii moravského rodu), ČMM CXIV, 1995, 117–134.
- Poznatky o středověkém stavebním vývoji zámku ve Vranově nad Dyjí, PRP 3, 1996, 51–64.
Opevněný kostel. Reflexe spojení laického a církevního světa na příkladu Sedmihradska, AH 21, 1996, 259–279.
- Rakouský rod pánů z Trnavy (Thürnau) a jejich vztahy k Moravě, ČMM CXVI, 1997, 79–92.
Hrady v hrzených moravských městech, AH 22, 1997, 199–215.
- Tvrze ve zdech moravských zámků (předběžné výsledky grantu MK), AH 23, 1998, 415–426.
Upřesnění vývoje palácového jádra hradu Bitova ve středověku, CB 6/II, Praha 1998, 297–306.
- Moravské hrady ve středověku. In: Morava ve středověku, Brno 1999, 61–72.
- K vývoji hradů v období moravské lucemburské sekundogenitury. In: Moravští Lucemburkové, Forum Brunense 2000, 189–222.
- Identifikace středověkého jádra hradu Sádka a jeho vývoj, PRP 7, 2000, 33–41.
Urbanismus moravských měst pozdního středověku a jejich fortifikace, AH 25, 2000, 61–76.
- Pernštejnská opevnění moravských měst. In: Královská a poddanská města od své geneze k protoindustrializaci a industrializaci, Ostrava – Nový Jičín – Příbor 2002, 159–180.
- Externí fortifikace moravských hradů, AH 27, 2002, 139–154.
- Proměny venkovských sídel moravského středověku. In: Zamki i przetrzeń społeczna w Europie Śródkowej i Wschodniej, Warszawa 2002, 79–93.
- Rod Schenků-Pincernů na jižní Moravě. In: Vyškovský sborník III, Slavkov u Brna 2002, 7–30.

- Kontaktní vztahy na hranici Moravy a Rakouska a jejich projevy, AH 28, 2003, 211–222.
- Der Feudalsitz in der Siedlungsstruktur des mittelalterlichen Mährens. In: CaBe 7, Burgen und Siedlungsstruktur, Nitra 2004, 159–170 (se Zdeňkem Měřínským).
- Ke kunštátským epizodám Bučovic a jejich širšímu rámci. In: Vyškovský sborník IV, Slavkov u Brna 2004, 17–36.
- Některé nové poznatky o východoslovenských hradech, ZbSNM 98, 2004, Archeológia 14, 157–168.
- Pernegg a Weikertschlag – hrady při rakousko-moravské hranici, AH 30, 2004, 235–241.
- Hauptturm der mährischen und schlesischen Burgen. In: CaBe 8, Burg und Funktion, Wien 2006, 27–41 (s Pavlem Kouřilem a Zdeňkem Měřínským)
- Páni z Obrán, BMD 17, Brno 2006, 13–56 (s Peterem Futákem).
- Extrembauplätze der mährischen Burgen – Beispiele und Lösungen. In: CaBe 9, Burg und ihr Bauplatz, Praha 2006, 201–216 (s Pavlem Kouřilem a Zdeňkem Měřínským).
- Moravské hrady za vlády Přemyslovců a jejich proměny. In: Sága moravských Přemyslovců, Olomouc – Brno 2006, 109–124.
- Dvě méně známé tvrze na moravském břehu Odry, AH 31, 2006, 249–258.
- Ke stavebnímu vývoji zámku v Černé Hoře do konce 16. století. In: Dějiny staveb 2007, Plzeň 2007, 44–52.
- Proměna osady Jemnice na královské město, AH 32, 2007, 93–102.
- Ke vztahu sídel nižší šlechty a jejich hospodářského zázemí, AH 33, 2008, 209–220.
- Opevnění moravských zeměpanských a biskupských středověkých měst, Forum urbes medii aevi V, Městské fortifikace ve vrcholně středověkých zeměpanských městech střední Evropy, Brno 2008, 6–33 (se Zdeňkem Měřínským).
- Proměny hradů jihovýchodní Moravy do konce 14. století. In: Východní Morava v 10.–14. století, Uh. Hradiště 2008, 175–184.
- Historie hradu Ungersberg neboli Sádek na Třebíčsku, VVM LX, 2008, 66–81 (s Petrem Obšustou).
- Vývoj hradu v Polné – současné možnosti poznání. In: Východočeské listy historické 25, 2008, 7–26.
- Proměny přemyslovské pevnostní linie v Podyjí a jejího rakouského pendantu In: XXX. Mikulovské sympozium 2008, Hranice na jižní Moravě a její obrana od doby římské, Brno 2009, 105–121.
- Rondelové fortifikace pozdního středověku a raného novověku a jejich uplatnění u nás. In: Historická Olomouc XVII, Úsvit renesance na Moravě za vlády Matyáše Korvína a Vladislava Jagellonského (1479–1516) v širších souvislostech, Olomouc 2009, 333–348.
- K adaptaci a využití antických fortifikací na Peloponésu ve středověku, AH 35, 2010, 463–480.
- Tvrdišovci – potomci hodonínského kastelána Tvrdišeho a jejich místo v dějinách Moravy. In: Zaměřeno na středověk, Sborník k šedesátinám Zdeňka Měřínského, Praha 2010, 593–607 (s Peterem Futákem).
- Hrady za vlády králů „cizinců“ 1306–1346, JM 47, sv. 50, 2011, 21–39.
- Fortifikace a církev ve středověku. In: Mezi raným a vrcholným středověkem, Pavlu Kouřilovi k šedesátým narozeninám přátelé, kolegové a žáci, Brno 2012, 537–560.
- Opevnění města Rhodu z přelomu středověku a novověku, AH 37, 2012, 472–494.

Biografie

- Pánek, J. – Vorel, P. a kol.: Lexikon současných českých historiků, Praha 1999, 238.
- Nekuda, R.: Jubileum Ing. PhDr. Miroslava Plačka. In: Ve službách archeologie V, Sborník k sedmdesátinám RNDr. Emanuela Opravila, CSc., Brno – Nitra 2004, 353–355.
- Sklenář, K.: Biografický slovník českých, moravských a slezských archeologů, Praha 2005, 441–442.